

14 Přílohy

Příloha 1: Ukázka přepsaného rozhovoru s informantem (I4)

Rozhovor č. 4

- **Souhlasíte s poskytnutím rozhovoru a jeho následným využitím pro účely bakalářské práce?**

„Ano.“

1. **S kolika zájemci se sluchovým postižením, kteří hledali práci jste se na pracovišti setkala?**

„Momentálně tady máme jednoho neslyšícího klienta, pár let před důchodem, který by chtěl vyměnit práci.“

2. **Pokud bychom se drželi kategorizace osob na nedoslýchavé/ohluchlé/neslyšící, jaká skupina je mezi Vašimi klienty zastoupena nejvíce?**

„U nás jsou nejvíce zastoupeni neslyšící.“

3. **Kdo mezi klienty převažuje z hlediska vzdělávání? (ZŠ/OU/SŠ/VŠ)**

„Učiliště jednoznačně, bývají to lidé středního věku. Problém je u starších středního věku, kteří jsou vyučeni před revolucí například v oboru švadlena nebo čalouník, to je v dnešní době skoro neuplatnitelný. Ti mladší, kteří vedou radši noční život na sociálních sítích, nehledají práci, nemají chuť hledat zaměstnání, pobírají třeba invalidní důchod, a to jim stačí. Ty mladý mají třeba i maturitu, ale to je opravdu výjimečné.“

4. **Jsou nějaké možnosti pracovního uplatnění pro osoby se sluchovým postižením přímo v Karlovarském kraji? Případně jaké pracovní pozice jsou lidmi se sluchovým postižením nejčastěji obsazované?**

„Lidmi se sluchovým postižením jsou obsazované běžné pracovní pozice a jsou začleňováni do běžných firem, pokud to odpovídá jejich vzdělání a praxi. Firmy typu domácí práce, montáž kabelů do autodílů, porcelánka, pozice elektrikáře, malíře pokojů, ale i asistenta pedagoga. Je to hodně různý, ale spíš manuálně zaměřený. O spoustě ani nevím, protože hodně neslyšících je poschovávaných doma. A hodně neslyšících naše služby nevyužívá, protože o nás neví nebo prostě nechtějí. Ta motivace pracovat je tu prostě malá.“

5. **Jaké jsou způsoby inzerce zaměstnavatelů – jakým způsobem osoby se sluchovým postižením nejčastěji vyhledávají pracovní nabídky v Karlovarském kraji?**

„Zaměstnavatelé moc nepoptávají, když neslyšící chce nějakou práci, tak jde do firmy přímo ji oslovit, s čím mu samozřejmě pomůžeme, když bude chtít a potřebovat. Ale většinou to je na doporučení někoho z rodiny nebo blízkých. V konkrétním případě v Německu je tam někdo z příbuzných pomohl zaměstnat. My přímo se zaměstnavateli nespolupracujeme, je to zcela individuální.“

6. Jaké jsou hlavní důvody odmítnutí při zaměstnávání osob se sluchovým postižením?

„Hlavním důvodem odmítnutí je komunikace. A také nízké vzdělání a bezpečnost. Ty zaměstnavatelé teďka hodně chtějí logistiku, například ovládání vysokozdvihu či přístrojů na čtení a vytváření čárových kódů. A to se ti neslyšící nikde neučí. Ta ochota od zaměstnavatelů najít cestu, je minimální.“

7. Jsou v Karlovarském kraji osobám se sluchovým postižením nabízeny možnosti podpory při hledání zaměstnání?

„Sami to u nás v kraji neslyšící moc nevyhledávají, ale ta možnost tu je. Životopis napíšeme s klientem a asistujeme při nástupu do práce. Ale u těch mladých je problém, že i přesto, že ví, že tady ty služby jsou, tak je nevyužívají a zůstanou radši doma.“

8. Jakým způsobem probíhá nejčastěji komunikace při zprostředkování zaměstnání?

„Nejčastěji znakovým jazykem, a tímto způsobem pak probíhá komunikace i při jednání se zaměstnavatelem při prvním pohovoru. A potom i třeba s ukázkou té práce, a potom písemnou formou komunikace. A potom jim třeba nějaký slyšící kolega dělá takovýho jakoby mentora, na kterého se mohou obrátit, pokud mají nějakou nejasnost a potom ti neslyšící fungují sami. Ale je to různé.“

9. Využívají lidé se sluchovým postižením možnosti rekvalifikace?

„Byli by rádi, kdyby využívali rekvalifikaci. Ale není, kdo by zaplatil tlumočnicka. Velký zájem je o rozšíření řidičského průkazu o skupinu C.“

10. Mají lidé se sluchovým postižením zájem o práci v Německu?

„Vím o dvou romských neslyšících, z okolí Chebska, kteří mají práci v Německu a dojíždějí pravidelně na směny. Je to nějaký masokombinát. Co vím, tak někdo z příbuzných je tam pomohl zaměstnat, jinak je tam samozřejmě ta jazyková bariéra.“

11. V jaké vzdálenosti si nejčastěji hledají osoby se sluchovým postižením zaměstnání?

„Tito lidé dávají přednost zaměstnání v místě bydliště, ale některým nevadí ani rozumný dojíždění tak do 30 km.“

12. Spolupracujete v oblasti podpory osob se sluchovým postižením s nějakou další organizací v kraji?

„S Tichým světem jsme navázali spolupráci zrovna minulý týden. Ty jsou tu teď nový. Budeme společně dělat velkou osvětu, protože ta osvěta je tady v kraji prostě potřeba, ve všech směrech, jak v informovanosti veřejnosti, tak i mezi samotnými neslyšícími, třeba právě v oblasti té podpory.“